

UDVARHELYI HIRADÓ

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor. fél évre 4 kor. negyed évre 2 korona.
Egy szám ára 16 fill. — Községek-, körjegyzők- és tanítóknak
egész évre 6 korona. — Telefonszám: 14.

Felelős szerkesztő: **Becsek Aladár.**

Hirdetések a legolcsóbban számíttatnak. Nyilttér sora
50 fillér. — Megjelen hetenként egyszer, vasárnap
A hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

Hannibal ante portas.

— Két czikk. —

Mióta a kormánynak nem csak jóakaró figyelme, de egyben határozott akarata is a székely kérdést napirendre tűzte és annak gyakorlati megvalósítását annak a miniszteriumnak utalta hatáskörébe, mely különösen közgazdasági téren már is igen üdvös eredményeket ért el, azóta a kérdés gyakorlati irányát már több hivatott kéz igyekezett megjelölni, azonban — sajnos — egyetlen egy sem kezdte a létező bajok orvoslásával. A beteg szervezetnek örök életet jósolnak ugyan, de feledik azt először életképessé, egészségessé tenni!

Ezen kis tanulmány keretében amugy sem férne el a talán helyén sem volna felsorolui azokat az érdemeket, erényeket, melyek ellenértékét szolgáltatják annak, miszerint a székely nép méltó arra, hogy kiáltását az intéző körök meghallgassák, azonban a kérdés megoldása a tényleges állapot föltétlen ismeretét tévén szükségessé, azért úgy hiszem jogosult mindenki, ki e kérdés iránt érdeklődik, nézetének, véleményének kifejezést adni és így én is, ki e nép között nőttem fel, ismérve jó és rossz tulajdonságait, ki nap-nap mellett figyelemmel kísérem életmódját; következőleg megfigyeléseim eredményét összegezve, hiszem, hogy bár egy porszemet vihetek azon hatalmas védbástyához, melyet a kormány akar és óhajt emelni az ország keleti határának megmentésére.

Volt egy nemzet, melyet a hatalom a rendelkezésére álló minden eszközzel elnyomott s a nép lélektani állapotának tanulmányozására időnkint hírnököket küldöttek ki. Ezek most azt jelezték, hogy a nép szótlan, bánatos, aggodó, mire a terheket még súlyosbították.

De midőn az jelezte, hogy a nép mulat, énekel, vigad és társul; akkor a terhek fokozását beszüntették, mert igen jól tudták, hogy ez már a vég kezdete.

Igy vagyunk a Székelyföldön is! A nép nem Isten házáat keresi, hanem a korcsmát, buját, baját alkohollal nyomja el, erkölce, megbízhatósága, hűsége már csak a multban található fel. Egyik köl-

tónk a negyvenes években azt írta: „Hej drága ám a székely vér, minden kis csöppje drága gyöngyöt ér.“ Háromszék megyében a közelmúlt választás alkalmával az atyafiak nem a jelöltre adták le szavazatukat, hanem „a régi székely becsületre.“ Fájdalom, ma már a költő nem éneklé, hogy a székely vér drága gyöngyöt ér, azonban némi elégtételül szolgál, hogy az említett szavazásnál már fölébredt a régi, az ősi jellem érzete.

Magyarország egyik vezérpolitikusa és egyház-nagya: Kolonics uralkodójának I. Lipótnak azt a tanácsot adta, hogy a népet először koldussá kell tenni, azután némétte könnyen tehető. Nohát ez a politika egy kis változtatással itt a Székelyföldön pompásan bevált, mert ez a nép, mely az ország egyik legértelmesebb népe, anyagi romlásban kezdi veszíteni erkölcsét, jellemét, megbízhatóságát, értelmiségét már fiskális furfangra használja, kezd kihálni belőle a felsőbb iránti tisztelet s utolsó garasát, a mi a bankban való törlesztés után megmaradt, már a korcsmába viszi. Ezen azonban nem is lehet csodálkozni, mivel a régi politikai rendszer mellett már teljesen korrumpáltatott, amennyiben ma ez, holnap az volt a politikai jelszó s a vezérek szóval, pénzzel, néhol erőszakkal hajtották az urnához s így kifejlődött benne a rossz tulajdonság, a furfang, a mi azonban nem is meglepő, éppen a már jelzett értelmi fokánál fogva.

Azokban a törvény, jog és igazság jelszava alatt, ma már a nép politikai meggyőződésének szabad folyás engedtetett, pártállásáért ma már senki sem üldözés tárgya, a törvény határain belül ma már mindenki szabadon mozoghat, boldogulásának útját és módját szabadon keresheti, gyakorolhatja, azonban — sajnos — anyagilag a székely nép már annyira összeroskadt, hogy a maga erejéből saját lábán képtelen járni. A tulnyomó rész még most becsületesen dolgozik, vért izzad, de munkáján nincs Isten áldása. Ha azonban ennek okát kutatjuk, könyörtelesen egyszerűséggel megkapjuk azt e két szóban: *ussora és korcsma.*

Sokat foglalkoztak a kivándorlással is, megmérték azt a vérvesztéséget, mely ebből az országra háramlik, ez azonban itt a Székelyföldön a valóság-

nak teljesen nem felel meg. Megmondom azt is, hogy miért nem felel meg? Az elmúlt évben Csikmegyében körutat tettem. Átrándultam a romániai Acza és Preszáka nevű községbe, melynek egyike a román koronai uradalom, másika pedig a Sturdza herceg erdőbirtokán fekszik.

Ezen két községben két nagy kiterjedésű fűrésztelep van, mely magyar vállalkozónak (Török Antal gy.-tölgyesi lakosnak) lévén birtokában, e két telepen évenként 2—3000 székelyt foglalkoztat. Ezek a munkások utlevéllel mennek ki (5 napos bélyegmentes határszéli igazolvánnyal) s a határ átlépést a belépő állomások igazolják, az egyéneket nyilván tartják. Ám de ezek vissza már nem a rendes vámton jönnek, hanem mellékutakon, megtakarítandó az utlevélre járó 30 fillér bélyegilletéket s így dacára annak, hogy rég visszajöttek, a nyilvántartás még mindig mint távollevőket mutatja ki s a künnmaradók számát nagyban növeli. Nem vesznek ezek el a magyar államra nézve, de sőt idegenből a megtakarított kereseményüket haza hozzák, hogy azt idehaza az uszora kamatok, a végrehajtási költségek és a pálinka eméssze föl.

Midőn a „legnagyobb Magyar“ a hitel megteremtésén fáradozott, akkor nem gondolt arra, hogy az a kis gazda teljes tönkrejutását eredményezi. A bankok létesítését — tisztelet a kivételnek — nem a közérdek hozta létre, hanem a részvényesek toke-szerzésének reménye. Nem a közérdeket szolgálják tehát, hanem a dividendák összehalmazásának lehetményesei.

A székely kisbirtok jövedelmez mondjuk 3—4 %-ot, míg az igénybe vett hitel 10—15%-ot kíván, midőn számtani pontossággal bekövetkezik az anyagi tönk, melynek pedig hatása rettenetes, a kiagazda teljes megsemmisülésével végződik.

A bíróságok levéltárai nem egy esetben tudnák igazolni, hogy 1, mond egy koronáért kielégítési végrehajtást kérnek és vezetnek, melylyel 40—80 korona költséget okoznak a tehetetlen adósok, a mi arra mutat, hogy végrehajtási törvényünk revíziója égetően szükségessé vált.

Ismerek Udvarhely megyében olyan községet, hol a korcsmárosnak több váltója van szekrényében

Nőiesség.

Nem rég azon vitakoztunk, hogy szabad-e a nőnek résztvenni a férfiak mulatságában s velük inni?

Egy uri ember, anélkül, hogy egyenesen válaszolt volna, így nyilatkozott:

— Azt a nőt, a kivel pezsgőzött az ember, nem tisztelheti kellően.

Néhányan ellentmondtak, mások meg igazat adtak neki. Ő azonban nem fejtette ki alaposan az álláspontját, mert nők is voltak jelen.

Most hogy egyedül ülök a dolgozószobámban, most bátrabb vagyok, s bővebben adom elő véleményem, a mint következik.

A nőnek semmi megerőltetésébe se kerül, hogy szeressék. Ha csak egy kicsit csinosabb egy szörnyetegnél, már könnyen talál valakit, a ki agyonlővi magát vagy — legalább — adósságokat csinál érte. S a szerelem annyiból igazán olcsó, hogy a nővilág könnyen jut hozzá. Ein Thor ist immer willig, wenn eine Thörin will, — mondja egy lyrikus, a ki oly annyira népszerű, hogy már szinte idézni se illik. De annál nehezebb a nőnek kivívni azt, hogy tiszteletben tartsák. Ehez nem elég fess-nék lennie és olyan ruhákat hordani, a melyekben szerencsésen domborít. Ehez az a csinoságnál ritkább erény szükségese, a melynek neve: női méltóság, a mi a nőnek épp oly előkelő ékessége, mint férfinak a gentlemanliness. Bájakkal többé-kevésbé fölruház a természet minden asszonyszemélyt, a méltóságot a nő maga

szerzi meg, hogy palládiuma legyen az ő természetes ellenségével: a férfival szemben. S ugyancsak kell vigyáznia, nehogy vétsen e palládiuma ellen. Elég ha egyszer kaczerkodik — mert a ki egyszer kaczerkodik, az mindég kaczerkodik, — elég, ha egyszer mutogatja a lábikráit, s már oda van a nő méltóság s vele a tisztelet, melylyel e méltóságának adózunk.

— Kiváló asszony, derék hölgy! — mondjuk a nőről, a ki megőrzi e méltóságot.

— Formás jószág, édes falat! — ekképen szidják, hogyha elvesztette azt.

Az asszonyok dolga, hogy melyik jellemzést hallják szivesebben. A büszkének bizonyára az elsőt, a hiuk a másodikat.

A mely nő nem elégszik meg azzal, hogy szeressük (magyarul: megkívánjuk), a ki tiszteltetni is akar, annak lady-nek kell lenni, uri nőnek. Bizonyos távolságban — drei Schritt von Leib — kell tartani magától a bámulót. Az ne mutogasson sokat és ne sejtessen még többet az idomaiból, a melyekhez joggal csak egy férfinak lehet köze. Ne öltözzön izgatón s ne viselkedjen pajtáskodólag. Mert mentől érzékibb a hatás, a melyet gyakorol ránk, annál kevésbé fogjuk respektálhatni a női méltóságot, a melynek fölébe kerültek a testiség hatásai. Azt a nőt, a ki nyugtalanítja az embert, nem tisztelik a férfiak.

Nos hát, az a hölgy, a ki pezsgőzik velünk s talán be is csip e különben fölséges italtól, az bizony lemond arról, hogy tiszteljük nőiségét, a melynek rovására mulat velünk. A dolog természeténél

fogva szabadosabb beszédek hall ilyenkor, s talán az ő szája is másképp jár el, mint józanabb alkalmakkor. Az is valószínű, hogy a szeme másképp villan, ha fölhörpenti az igazi nedűt, mint a mikor a szakácskönyvben olvas. Ilyenkor bizonyára jobban kívántatja meg magát, mint ha a gyermeke bölcsője felé hajlik édes szeretettel anyai szemeiben, vagy ha türelemmel foltozgatja az ura fehérneműjét.

És ha ez a célja, akkor csak rajta! pezsgőzön, sőt cigarettázzon is hozzá és fuja szemébe a füstöt a férfipajtásának!

Ám ha tart arra, hogy hódolattal szóljunk hozzá, s hogy ne merjünk tőle rendez-vous-t kérni, akkor ne csináljon semmi férfidolgot s legfőképpen ne pezsgőzön.

Mikor egy nőismerősömnek elmondtam ezt egyszer, ő nagysága azzal védekezett:

— Az még nem olyan baj... Ha velem szemben megfélekedezik valaki a köteles tiszteletről, s hozzám talál nyulni, akkor pofonütöm!

Csak hogy, kedves asszonyom, az már nagy baj, ha ennyire jön a dolog. Az igazi ladynek, a valódi urasszonynak nem szabad pofozkodni! Nem szabad abban a helyzetbe kerülni, hogy arczul kelljen ütnie egy férfit! Olyan távolságban kell őt tartani magától, hogy az sose merje ilymód megrohanni.

Azoknak a szegény lányoknak persze, a kik keserves kézimunkájukkal nehezen keresik mindennapi kenyérüket, s robotmunkát végeznek egész héten, hogy vasárnapra legyen egy rendes ruhájuk, ezeknek a szánandó teremtetéseknak bajos ilyen ladylike-nak

felhalmozva, mint egy kisebb fajta hitelszövetkezetnek, s midőn okát tudakoztam, kiderült, hogy az mind a hitelezett pálinka ellenértéke. A mi megint arra mutat, hogy italmérsi törvényünk hézagos s így az erélyes ellenőrzés lehetetlen.

Az állami adó nem nagy, azt még a kiscgazda is könnyen elviselné, azonban a községi és megyei terhekkel már alig képes megküzdeni. Hozzájárul még ehhez az, hogy egyes népboldogítók elhitették ezzel az istenadta néppel, hogy a tagosítás üdvös, hasznos, s így derűre-borúra kérelmezi a tagosítást, annak költségeire előre nem számítván, mely 5—10 évi tiszta jövedelmét fölemesztí és mit kap ennek ellenértékéül? Egyik pár hold becsületes humusz tartalmu földet, másik vizárkot, kavicsos, terméketlen talajt, harmadik barázdát, mely soha művelve nem volt. Ma tagosít, a pár őlől 10—15 holdig terjedő ingatlant holnap gyermekei közt felosztja, holnapután azok azt elidegenítik és így mire a tagosítási költséget nagy nehezen kifizette, a tag újból apró részekre van darabolva s kezdheti a tagosítási eljárást elől. Ez beválik sik területen, nagyobb birtoknál, de hegyes, köves, kopár, terméketlen s a mellett igen korlátolt kis birtoknál nem hogy előnyös lenne, de hitem szerint határozottan káros.

Voltak s még ma is vannak egyes községnek nagy kiterjedésű, közös tulajdont képező erdő és legelői, azonban akadnak sőt akadnak ma is lelketlen kufárok, kik a nép jóhiszeműségét kihasználva, az egyesek eszményi jogát potom árért, 1 koronától 20 koronáig megveszik. Midőn pedig 100—200 ilyen jog már kezükben van, akkor arányosítást kérnek s a székely arra ébred, hogy sem faizási sem legelő joga nincs s így elmehet koldulni, vagy jobb hazát keresni.

A Hargita rengetegeit ez a nép évszázadok óta vágta, furta, faragta, vízi erőre berendezett fűrésztelepein deszkának feldolgozva, tengelyen elszállította a távol eső városok szükségletére. Ez által gond nélkül életet biztosított magának, családjának, a közszükségleteket könnyen fizethette s rendszeres üzem mellett a közös erdőbirtok örökké tartó, biztos kenyeret nyújtott volna. Azonban a közbirtoknak a már említett módon történt egy kézben való összevonása, a gőz és villany korában az ősi gazdálkodást teljesen megváltoztatta, az erdőbirtok üzérkedők kezébe jutott, a beállított gőzfűrészt telepek a Hargitát ma már annyira letarolták, hogy feltűnik az utasnak, ha még szálerdőt lát valahol. A legelő megmaradt ugyan, de azt okszerűtlenül használják fel, amennyiben egyszerre az egész terület használat alá kerül minden előzetes tisztítás és gondozás nélkül, a marhaállomány az egészet átjárja, összerongálja és így nem felel meg rendeltetésének.

lenni. Bárminő becsületesek legyenek is, főleg ha csinosak és üdék, a kevésbé lovagias férfiak könnyen esnek neki. Szegénységük, a miben ártatlanok, fiatalságuk, a melyről nem tehetnek, s a szépségük, mely a legnagyobb szerencsétlenségük, — ez a három bajuk szomorú és kegyetlen jogczim bizonyos uraknak, hogy szerencsét próbáljanak náluk. Nekik hát szabad használni a tenyerüket. Sőt az öklüket is.

De ha kényelemben élő, előkelő uri asszony kerül ily helyzetbe, a más és szigorubb beszámítás alá esik. Az ily nő azt bizonyítja, hogy nem viselkedett korrektil, hogy megengedett mértékben tul kaczerkodott s könnyű viselével provokálta a férfiak pajkosságát. Maga hát az oka, ha elveszti azt a tiszteletet, a mely a női erénynek, a tiszta hirnévnek s az érintetlen nőiségnek a jutalma. A kézlegyintés itt nem ér semmit. A legtöbb férfi ezt az ugynevezett büntetést semmibe vagy éppen további bátorításnak veszi. A nő komoly és igazán nőies magaviselete az egyedül, mely minden ily támadást előre is lehetetlenné tesz.

A nő mindene előtt törekedjen arra, hogy komolyan vegyék.

Észrevehették már, hogy az asszonyokat a velük foglalatatoskodó férfiak két táborra osztják, s az egyikbe azokat sorozzák be, a kiket komolyan vesznek, a másikba pedig, a kiket nem vesznek komolyan. Az elsőbe a diszkrétül öltözködő, tartózkodó magaviseletű, szilárd erkölcsi elvekkal bíró asszonyokat, a kik nem óhajtanak hódításokat tenni s nem bátorítják a férfiakat olyan társalgásra, a mely hallgatóság előtt is le ne folyhatna. A másodikba azokat a kisebb kaliberű és tartalmu hölgyeket, a kik frivolabban öltöznek és csevegnek, a kiknek főczéljuk, hogy mulassanak és mulattassanak, s a kiket a szabadosságuk folytán a férfiak pajtásszámba vesznek. Ez utóbbiak azért a kétes értékű elégtételért,

Különösen a havasalján levő községeknek az erdő volt ugy a csiki, mint udvarhelymegyei oldalon az az egyetlen forrás, honnan szükségleteit fedezhette, azonban hogy maholnap az említett okok miatt hogy miből fogja fedezni, arról e perczen sejtelmünk sem lehet.

Azt mondják s így a Királyhágón tuli részeken azon meggyőződés vert gyökeret, hogy a Székelyföldön a ruthén kérdés alapját képező faj kérdésszóló sem lehet, mert a székely sokkal élelmesebb annál, semhogy közötté a bevándorolt idegen megélhessen. Sajnos, ez az állítás már megint csak a multté. De hát nem is lehet ez másképp, mert addig, míg a székely gazda öntermesztette anyagból égetett szeszt állíthatott elő, a korcsma küszöbét át nem lépte, de ma, midőn az öntermelés ki van zárva, foglalkozása pedig a pálinka mérsékelt élvezetét föltétlenül megköveteli: tehát a törvény kényszeríti az atyafit a korcsmázásra. Régebben a bevándorolt idegennek a Székelyföldön nem kellett italmérsi jog, mivel abból megélni nem tudott, de ma az italmérsi engedélyek igen nagy száma ezeknek van a kezében, mely szám napról-napra emelkedik s ha a hatalom ez ellen valami akadályt nem emel, a napnap mellett folyó invázió az ország keleti részének is uraivá a bevándorolt idegeneket teszi.

Az előadottakból már láthatjuk, hogy a székelységnek mi a baja és bátran kimondhatjuk, hogy ennek a bajnak nagy része az ország egész területén közös, tehát föltétlenül megállapítható a betegség neme is, mely ezekben nyer kifejezést: *bank, korcsma, könnyelmű és ésszerűtlen erdő és legelő gazdálkodás és a tagosítási rendszer.* Ezekben hiszem és vallom a székelység baját keresni és erre szeretném a gyógyszerzt e lap hasábjain körvonalaizni.

Mátéfy Domokos.

Belföld.

Kibontakozás. A politikai hírek gyakran nem megbízhatóbbak ugyan egy asszonyi kacintásnál, ezuttal azonban okunk is van, szeretjük is hinni, hogy a katonai javaslatokra nézve kormány és ellenzék között megszületett a kiegyenlítési terv.

Ismételten erősítették egyes lapok a legközelebbi multban, hogy a kormány nem engedhet. De ezt az állítást így borzasztóan rosszul fogalmazták meg. Nem arról van most szó, hogy a magyar kormány engedjen vagy ne engedjen. Nem is az a kérdés, ki a legény a gáton: a kormány-e vagy az ellenzék. Hanem az a kérdés, mennyire kapacitálták a politikai fejlemények nagyobb hajlékonyságra azon összes kormányzó tényezőket, melyeknek a katonai kérdésekben dönteniök kell?

hogy ünnepelessenek s hogy állandó udvaruk legyen, lemondanak a tulajdonképeni női tisztességről, — arról, hogy komolyan vegyék őket. Eltűnnek sok apró semmibevevést, s elvesztik lassankint azt a tiszteletet, a melylyel a férfi különben oly szívesen adózik a nőnek.

A férfi tulajdonképen — mert hiszen mind egyikünknek van vagy volt anyja — nagyon is hajlandó hódolattal viseltetni a női nemmel szemben, s igen fiatal korban ugy is tekint az asszonyokra, mint a nőiség megannyi ideáljaira. S mi boldog volna a legtöbb férfi, ha mind végig megőrizhetné ezt a kultuszt nemcsak az asszonyok összeségével, de minden asszonynyal szemben! Fájdalom, a nő az sokszor, a ki lerontja ennek az ideálnak az uralmát, — ő az, a ki leszáll olykor a talapatáról, s bursiköz módon szegődik pajtásává, játszótársává annak, a ki szeretné istennőjének megőrzeni, eszményének megtartani.

Megmondom nyiltan: a cigarettázó, kártyázó és pezsgőző hölgyek ép annyit ártanak a nőiség madonna-kultuszának, mint azok, a kik sulyosabb beszámítás alá eső hibát követnek el. Sőt talán többet. Mert a jóhíret vesztett nővel könnyen végzünk, — ha megbotránkoztat, akkor leszámolunk vele. De csakis övele, mert ballépése nem csökkentheti tiszteletünket más asszonyokkal szemben.

Ellenben, ha jónevelésű, előkelő származású és máskülönb is kifogástalan hölgyek férfikká durvulnak, akkor e jelenség igen alkalmas arra, hogy veszedőbe menjen vagy legalább csorbát kapjon az a hagyományos nőhódolat, melyre a mi generációinkat még ránevelték, s a melynek jótékony melegét szeretnők mindvégig ott érezni a szívünk körül.

S bizony, ha lapjaink melyek a Figaró divatja szerint bizonyos problémákra szeretik megszavaztatni a közönségüket, fölvetnék a kérdést, vajjon illik-e a

A végső döntés joga tudvalevőleg nincs a magyar kormány kezében, sőt az sem titok, hogy az elmérgesedett katonai viták következményeit Bécsben kell levonni. A következmények veszedelme pedig abban van, hogy a magyar parlament munkaképességét teljes elveszti akkor, mikor erre legnagyobb szükség lenne. Most már aki ismeri az előzményeket, az jól tudja, hogy az ellenzék és a parlamenti többség közt az ugynevezett nemzeti követelményekben érzelmi korlátok nincsenek. Azt is tudja, hogy a katonai javaslatokért senki sem lelkesül. A többségnek legalább javarésze az egy évre érvényes katonai javaslatok elfogadásával áldozatot hozott, azért, nehogy fontos államügyeink elintézésében káros zavarok álljanak be. A hadügyi kormány viszont bizonyos elvbeli ígéretekkel igyekezett a katonai viták lefolyását megkönnyíteni. Am ma körülbelül ott állunk, hogy sem a többség áldozatkészsége, sem a hadügyi kormány ígéretei nem elegendők a parlament munkaképességének megóvására. A katonai javaslatok miatt megnehezült magyar politikai helyzeten tehát arról a helyről kell segíteni, a mely helyről a katonai javaslatokat a magyar parlamentbe küldötték.

Rossz időben cseppent bele az a javaslat a magyar parlament felhalmozódott munkaprogramjába, ez már egyszer létségtelen. Bizonyosága ez annak hogy a magyar parlament életrendi feltételeivel ott Bécsben kevesebbet törődnek, mint mi az osztrák parlamenttel törődünk. Évek óta visszafojtott lélekzettel lessük, hogy Ausztria alkotmányos gépezete visszanyerje a munkaképességét s több figyelmet önmaga irányában Ausztria sem tanusíthatott, mint amennyit mi tanusítottunk az ő parlamentjével szemben. A magyar parlamentet azonban olyan daráló-gépnek tartják, mely minden belevetett anyagot jámborul leöröl. Ilyen apró vastag tévedésből aztán az következik be, hogy míg az osztrák parlament gyönyörűen talpraáll a katonai viták közben, addig a magyar felőrli önmagát. Nohát ez nem jól van így.

A Körber-kormánynak csupa tapintat és figyelem készíti elő a politikai czirkulusait, pedig neki kezében van a 14-ik szakasz. A Széll-kormány azonban, mely az alkotmányosság feltételeitől el nem térhet, küzdjön meg a saját törvényhozása iránt kötelező s az osztrák törvényhozással szemben elvárt figyelem kettős feladatával ugy, ahogy tud. Lajtanutról csupa indiszkréczió, csupa agresszivitás, itt csupa simulékonyosság és engedékenység. No hát ez a szerepbeosztás nem tarthat sokáig.

Ott Ausztriában a katonai javaslatok körül kialakul egy olyan helyzet, melyben a kormány és a támogató többség érdemeket szerezhet a nemzet előtt, itt pedig előrelátottan ki kell alakulni egy olyan helyzetnek, melyben a kormány és a többség tapin-

nőknek kerékpározni, kártyázni, cigarettázni és pezsgőzni, én erre a kérdésre habozás nélkül erélyes nemmel válaszolnék.

Mert látják, t. hölgyeim, mikor szeretni akarjuk önmagunkat, akkor az a célunk, hogy mentül közelebb jöjjenek hozzánk. Ellenben, ha tiszteletet igényelnek, akkor azon kell lenniök, hogy mentül távolabb maradjanak tőlünk. S már most kell-e intímebb közlekedés, bizalmasabb pajtáskodás, mint az, ha asszonyok és (szörnyűség!) leányok versenyt füstölnek, kártyáznak velünk, nem is szólva a pezsgőzéstől? Nincs-e kitéve a velünk szivarozó asszony, hogy valamelyikünk egy pajkos momentumban arczába fujja a füstöt? — a kártyás urhölgy annak, hogy ha jogtalanul nyul a betéthez, valaki ráút a kezére?

Nekünk, a kik esztetikai szempontból nézzük az egész életet s különösen annak legszebb jelenségét: a nőt, — nekünk, a kiknek a női test csakugy, mint a női lélek, egy édes és fenséges misztérium, a melyet Anatole France oly találóan nevezett el örök Vénusz-nak, — nekünk, a kiknek a teremtés e bájos hibája nemcsak gyönyörforrás, de etikai fogalom és esztetikai jelenség is, a melyet olykor érzéki érdeklődés nélkül is óhajtunk nézni, — minekünk sohase lesznek rokonszenvesek azok az asszonyok, a kiknek szagos szávjüket kell használni, hogy eltűnjön fogaik közül a nikotinillat. Sem pediglen azok, a kik pénzbeli ajándékokat fogadnak el a férfaktól, midőn azok játszásközben nyerni (és csalni) hagyják őket. S legkevésbé azok, a kik férforban lehelnek ránk, mert át vannak tüzesedve attól a pohár Pommerytől, amelyet behunyt szemmel, kaczer hátraszegésével a fejnek, töltenek magukba. Nekünk mindenkor fájni fog ez a részletekben való bukás, melyet eképen visz véghez magán az asszony, ifju éveinknek ez az édes álma, nemes eszményképe, a melyet makula nélkül valónak szeretnénk látni.

tatos álláspontja népszerűtlen s melyben a tulkinálók szerezhetnek érdemeket fölfelé. A logika törvényei szerint Ausztriában csoportosul a parlament és csomósodik a kormány, mely kiegyezés előtt áll, itt pedig a kiegyezés számára jól őrzött gazdaságpolitikai erő csak gyengül a parlamentben is, a közvéleményben is. Hát nem jól van ez így.

Ime most a jámborságánál fogva feltétlen megbízhatónak vélt magyar parlament is bomlani kezd, mert azt tartották róla, hogy politikai czélszerűség és kényszerűség szempontjai előtt ez a parlament minden körülmény között előrelátó józansággal hajlik meg. De lám, nem hajlott meg.

Nem sokat ér aztán ma már azt bizonyítani, hogy az obstrukció többet árt, mint használhat. Bánja is az ellenzék az államügyeket s a kormányzói gondokat! Ő addig üti a vasat, ameddig meleg és akkor igyekszik hozzá férközni a közvélemény rokonszenvéhez, mikor éppen alkalma van rá. Most pedig megadatott neki a jó alkalom. Most már obstrukciója társadalmi hozzájárulás által is megerősödött és hiába való dolog arra biztatni, hogy eredmények nélkül távozzék a harc színhelyéről.

Nincs tehát más hátra, mint hogy a magyar parlament nagyon is megpróbált hajlékonysági képességének segítségére jöjjenek onnan, ahonnan a katonai javaslatokat kaptuk és a reformokat remélhetjük. A magyar aspirációk végre is csak javíthatnak azon hadsereg jövőjén, amely ugylátszik, a német aspirációk fészerejével nem számol. És egynehány nemzeti vívmányt, ha időszertlenül tartatik is, talán csak még ér a magyar kormány az osztrák viszonyok iránt rendületlenül tanusított lojalís figyelme és a magyar nemzet mélyeséges ragaszkodása a legfelsőbb hadurhoz! Még ha Ausztria politikai hangulata utunkba állana is, bátran hivatkozhatnánk arra, hogy egy kis engedékenység a kölcsönösség fejében csak kijárhat.

H.

Nőgyűlési közgyűlés.

A helybeli jótékony Nőgyűlés múlt vasárnap tartotta meg rendkívüli közgyűlését a tagok élénk részvétele mellett. Az ülésen Dr. Mezei Ödönne al-elnök elnökölt, ki megnyitó beszédében — a tagok üdvözlése mellett — jelezte az ülés tárgyait s hangoztatta, hogy a szőnyegen levő kérdések elintézése komoly megfontolást igényel s egyuttal kegyeletes szavakban emlékezett meg arról a csapásról, mely egyesületünk érdemes és szeretve tisztelt elnökét, Dr. Damokos Andorné öngyűlését nagyanyjának özv. Böszörményi Elekne elhalálozásával érte, kit Szat-

Az előbbkelő és jobb módú hölgyek ne férfias-kodó sporttal és bursiköz viselettel iparkodjanak különbözni a szegényebektől, hanem nőies tulajdonainknak, asszonyi erényeiknek a fejlesztésével. Mivel-hogy szerencsés anyagi és társadalmi körülményeik megengedik nekik, hogy nők legyenek és maradjanak a szó igaz értelmében, az élet minden viszonyai között. Minő félreértése e nemes rendeltetésnek, ha annak betöltése helyett férfiszokásokban és férfimulatságokban keresik gyönyörűségüket!

Ki lesz hát akkor a nő, ha a szegények nem érnek rá azok lenni, a gazdagok és függetlenek pedig egyszerűen beállnak férfiaknak?

Vigyáznunk kell, hölgyeim, mert ha csődöt mond a nőiség, akkor megbuknak az emberiség legszebb ideáljai s veszélyben lesz maga az isten is, a kinek szent anyjával szeretjük személyesíteni a tiszta nőnek ideál-alakját.

Magyarországon még szerencsére él és tiszteltben áll a hagyomány az igazi magyar nőről: a magyar matrónáról, a magyar nagyasszonyról s a magyar urj hölgyről. Olyan szép és nemes típusok, a melyeknek emléke remélhetőleg feltartóztatja azt a zűllést, mely a női tartózkodást s a madonna-glóriát fenyegeti. De szemben a mindinkább divatba jövő irányzattal, mely hogy egy-két feszítő asszony szélejeinek kedvezzen, elnézést gyakorol a nők körében és a nőiségben pusztító pezsgő-baczilussal, kártya-mániával és cigarettá-filloxérával, — ezzel az irányzattal szemben meg kellett mondani ezt az őszinte szót.

Magam is bámulok a bátorságomon, de meg kellett mondanom, hogy a férfiaság mezejére való kirándulások, az idegen és nem épen szilárd talajon próbált vendég szereplések, a férfiaszkodhatnám mind e nyilvánulásai a nőiség rovására mennek. Olyanfajta erkölcsi hermafroditizmus ez, melytől a nők riadónak meg legjobban, ha férfiakon látnak.

márt helyeztek örök nyugalomra. A kegyeletnek a hangján szólott Gál János, egyesületi tagnak is az elhunytáról, ki szorgalmával s kitartó munkásságával érdemelte ki a polgártársak bizalmát. Azután üdvözölte az új titkárt állásában, s megállapítván a gyűlés határozatképességét, a rendkívüli közgyűlést megnyitotta.

Az elnöki megnyitó elhangzása után Fejes Áron titkár köszönte meg az üdvözlést s azt a bizalmat, mely iránta titkárrá történt megválasztásakor megnyilatkozott. Beszédében rámutatott a Nőgyűlés kettős hivatására, mely a jótékonyág gyakorlásában és társas életünk helyes irányításában áll. Mindkét hivatás szép és magas; mindkettő érdemes arra, hogy a tagok egész lelkesedéssel és kitartó buzgósággal támogassák az egyesület feladatának megoldásában. E támogatást a tisztikar s különösen a maga személyére vevő is kéri, hogy egyesületünk fejlődésének s virágzósságának továbbra is.

A tárgysorozat főpontja Dr. Damokos Andorné elnöki állásáról való lemondásának a tárgyalása. A lemondás oka — miként már jeleztük — az elnök családjában közelebről előfordult gyász eset volt, mely miatt egyelőre sem az egyesület ügyeinek vezetésében, sem nyilvános szereplésben részt nem vehet. Ilyen körülmények között, úgy hiszi, hogy a pusztán névleges szerepléssel megfosztaná a nőgyűlést a mások által bizonyára nagyobb tevékenységgel betöltendő munkásságtól; s éppen ezért lemond a nőgyűlési elnöki állásáról.

E fontos ügyben sem a tisztikar, sem a választmány javaslati előterjesztéssel nem élt, mert az volt a nézet, hogy itt a közgyűlésnek önként megnyilatkozó véleménye kell hogy az irányadó és döntő legyen. S ime, a közgyűlés bölcsessége megtalálta azt a módozatot, mely szerint a kérdés legszerencsésebb megoldást nyert.

Szabó Árpád tanár, tiszteletbeli titkár tette meg részletesen indokolt indítványát arra nézve, hogy a közgyűlés elnökasszonyunk személyére iránti ragaszkodásának és elnöki működése iránt méltányoló elismerésének kifejezést adva, kérje fel öngyűlést arra, hogy lemondásának a visszavonásával az elnöki állást, egyesületünk jól felfogott érdekében, továbbra is tartsa meg. Indítványát többek között így indokolta meg: „Én, tisztelt közgyűlés, azt hiszem, s a lemondó nyilatkozat felolvasása is azt a meggyőződést erősíti meg bennem, hogy a lemondás valódi oka elnökünk öngyűléstől mindnyájunk által jól ismert szerénysége, az a szerénység, mely őt ily rövid idő alatt udvarhelyi társadalmunk legvonzóbb, legrokonszenvesebb alakjává, nőgyűlésünknek pedig általános közbecsülésben levő, mindenki által szeretett és éppen azért pótolhatatlan elnökévé tette. A gyászfátyol fölemlítése pedig, azt hiszem, éppen a szerénység leple akar lenni, hogy e lepel alatt egyfelől helyet engedjen esetleg azok egyikének, kik díszes állásának fényében sütkérezni óhajtanának anélkül, hogy annak terheit is viselni képesek volnának, másfelől pedig, hogy a gyász tartama alatt, midőn az egyesület ügyei intézésében nem vehet oly tevékeny részt mint eddig, ne kelljen viselnie állásának díszét.”

Ez indítványt Felegyházy Antal tanár pártoló felszólalása után, a közgyűlés egyhangulag magáévá tette, mire a titkár Dr. Damokos Andorné elnökasszonyhoz intézendő következő szöveget terjesztette elő, melyet a jelenlevő tagok ott a helyszínen alá is irtak: „Nagyságos Elnökasszonyunk! Alól-irtottak, kik a székelyudvarhelyi jótékony Nőgyűlés mai közgyűlésén megjelentünk s annak tanácskozásában résztvettünk, sajnálattal értesültünk arról, hogy Nagyságod egyesületünkben viselt elnöki tisztétől megválni készül.

Mi a Nagyságod elhatározásának indokát, a közelebről történt gyász esetre való hivatkozást értjük és méltányoljuk. Jól tudjuk, hogy szereteteink elvesztése alkalmával csak a csöndes visszavonulásban és a kegyeletes megemlékezésben találhat lelki enyhületet és megnyugvást. E tekintetben Nagyságod kegyeletes érzelmeivel ellenkezésbe jönni nem akarunk, sőt igaz szívvel és őszinte lélekkel veszünk részt fájdalmában.

Engedje meg azonban, hogy mai közgyűlésünk határozata értelmében mégis egy kéréssel forduljunk Nagyságodhoz.

Egyesületünk vezéri zászlaját Nagyságod ezelőtt három évvel vette először kezébe. Ez idő alatt ritka tapintattal, bölcs körültekintéssel és nemes buzgósággal vezette egyesületünk ügyeit. Munkásságának meg volt az a jó eredménye, hogy egyesületünk a

fejlődés útján mind előbb haladva, virágzásnak indulhatott s hivatását is mind sikeresebben töltötte be.

Nagyságodnak elnöki állásában kifejtett tevékenységét egyesületünk mindig a legnagyobb elismeréssel és hálával fogadta. Ez elismerés és hála nyilatkozott meg a közelebről tartott tisztújító közgyűlésen is, midőn Nagyságodat egyértelmű lelkesedéssel újra elhívta az elnöki állásra. Bizalmunknak és ragaszkodásunknak adunk most is kifejezést, midőn egyesületünk vezéri zászlaját Nagyságodnak ismételten felajánljuk és kérjük, hogy — a lemondás visszavonásával — az elnöki tisztet egyesületünk jól felfogott érdekében, továbbra is megtartani szíveskedjék.

Mi, a magunk részéről ígérjük, hogy Nagyságodat elnöki állásából kifolyó hivatása betöltésében készséggel támogatni fogjuk s rajta leszünk, hogy e tiszt Nagyságodra nézve minél könnyebbé és kellemesebbé váljék.”

Ez iratot egy tíz tagból álló küldöttség adta át Dr. Mezei Ödönne vezetésével. Az ily fényesen megvilágított bizalom és ragaszkodás elől elnökasszonyunk most már nem tért ki s az elnöki állást újra elfogadta. Éreztük mindnyájan, kik ott megjelentünk, hogy egyesületünk érdekében az elnöki kérdést ennél szerencsésebben meg nem oldhattuk volna. Éppen azért ez alkalommal is csak köszönet illeti Dr. Damokos Andorné alispáné öngyűlést azért, hogy nemes lelkének sugallatára hallgatva, továbbra is szolgálni kívánja azt az egyesületet, mely a szegények és árvák, elhagyatottak és gyámoltalanok ügyét karolja fel, mely bánatos könnyeket töröl le, nehéz sóhajokat enyhít s a sorsüldözöttek nyomorán segít. A nemes lelkek ilyen ügy támogatásától sem jobbukat meg nem tagadhatják.

Végül Dr. Kovácsy Albertné lemondásával megüresedett jegyzői állásra a közgyűlés egyhangulag özv. Kassay Endréné urnót választotta meg, ki ezen a téren már a múltban is sok érdemet szerzett.

Egyesületünk az ujonnan szervezett tisztikar vezetésével most már tovább folytathatja működését. Reméljük, hogy egyesületünk a múlt nyomdokain haladva, mindinkább fejlődni és virágozni fog. Ugy legyen!

F. A.

Ujdonságok.

Eljegyzés. Kállai Ferencz óczfalvi ref. lelkész a napokban eljegyezte Kovács Mariska kisasszonyt Parajdról.

Az egyenes adók reformja. A pénzügyminiszteriumban évek óta készítik elő az egyenes adók reformjára vonatkozó javaslatot, melyre nézve nagy adathalmaz áll a kondifikátorok rendelkezésére. Mint a felhivatalos M. N. értesül, az egyenes adók reformja ki fog terjedni az egyenes adók kezelésére is. Főként a községek adókezelésének terheit fogják nagy mértékben segíteni az újítások révén, mert ebben a községi adókezelési tekintetben van a legtöbb nehézség. Egyes községeknél tapasztalható adókezelés pedig épenséggel ki nem elégítő, amit bizonyít a sok bírságolás és fegyelmi megtorlás, melyet a községek felelős közegei ellen alkalmaznak. A községekben az adóhátrálékok miatt a végrehajtást a községi és körjegyzők vezetik, kik emiatt számos kérvényt nyújtottak be a kormányhoz, hogy ezt a terhes munkát vegyék le vállalkról és bízzák más alkalmasabb községekre. Az adószedés megbénítja a községi előjáróság egész tevékenységét, mert ez ennyi sok terhes munkával és felelősséggel jár. A községi előjáróság, nevezetesen a községi és körjegyzők munkaköre pedig más, közigazgatási teendővel folyton szaporodik. Mindez sürgőssé teszi a közadók kezelésének reformját, melylyel a pénzügyminiszteriumban is serényen foglalkoznak és az ügy már meglehetősen közel van a megvalósuláshoz.

Nőgyűlési fillérestély. Nőgyűlésünk ez évi harmadik fillérestélye március 4-én lesz. A rendezői tisztet ez alkalommal Dr. Lukácsffy Istvánné, Mezei Ibolyka és Dr. Imreh Domokos teljesítik, kik érdekes és vonzó műsorral fognak a közönségnek kedveskedni. Szaválni fognak özv. Groákné Szabó Kata és Dr. Fodor Boldizsár; hegedű-duettet adnak elő Zakariás József és Bedő Béla. Lesz ezenkívül „Szerencse-kosár” is. Hisszük, hogy ez estély is siker dolgában versenyezni fog a két első estélylyel.

A székelyföldi fürdők érdekében. A székelység szemlátomást pusztul. Tömegesen vándorolnak ki erőteljes, de megélni nem tudó fiai Pedig milyen szeretettel és önfeláldozással ragaszkodtak a

derék székelyek évszázadokon át hazájukhoz. Annyi vért ontottak bércezes hazájukért, hogy tenger válhatott volna belőle. És most ez a szinmagyar nép napról-napra pusztul. Nincs keresete, a megélhetésnek majd minden forrása egyenkint dugul be előtte. De ott vannak a Székelyföld remek természeti szépségei, mesés hatású gyógyfürdői, történelmi emlékei s ha a magyarban szív van, akkor még fellendülhet ismét a Székelyföld. A helyett, hogy külföldre menének főuraink és tehetősebb polgáraink, keressék fel a Székelyföldet, ezt az igazi Tündérszöveget, a hol jóval kevesebb költséggel ugyanazt a kényelmet találják, mint a külföldön. A Székely-Egyesület és Székelytársaságok marosvásárhelyi irodája most felhívást tett közzé, a melyben az összes hazai tanintézetek igazgatóságát és tanuló ifjúságát is felkéri, hogy rendezzenek társas kirándulásokat a Székelyföldre. Két utitervet is közöl felhívása mellett.

Az első Marosvásárhely, Szováta fürdő, Parajd sóbánya, Korond fürdő, Székelyudvarhely, Homorod fürdő, Csikszereida fürdő, Tusnád fürdő, Málnás fürdő, szénsavgyár, Szepsiszentgyörgy fürdő, szövőgyár, Előpatak fürdő Brassó város érintésével 10 napig tart és 50 koronába kerül.

A második Marosvásárhely, Szászrégen, O-Toplicza fürdő, Borszék fürdő, Gyergyótölgyes határállomás, Gyergyóditró, Gyergyószentmiklós, Vasláb, Marosfeje, Csikszereida fürdő, Tusnád fürdő, Szepsiszentgyörgy fürdő, szövőgyár, Előpatak fürdő és Brassó város érintésével szintén tíz napra tervezett 52 korona költséggel.

A kirándulás tanulságos volta és biztonsága mellett szól az iroda azon ígérete, hogy a szövetségben levő Székelytársaságok által a kirándulók fogadását, ellátását és kalauzolását biztosítja. Szóval velünk lesz kezdetől végig mindenütt és vezet, magyaráz lépten-nyomon. A felhíváshoz fűzött tájékoztatóban élénken tükröződik vissza a székely társadalom érdeklődése, készsége, mi az utazást fölötté kellemessé is teszi. Reméljük, hogy a hazai tanintézetek vezetősége örömmel ragadja meg ezt a kedvező alkalmat s vezeti tanulmány céljából az ifjúságot a székely bércek közé. Tegyük szorosabbá a köteléket a magyarság között és eljárva szép földére, erősítsük meg a székelységet árvéd szerepében.

Bírói kinevezés. A király Dr. Székely József szatmárnémeti járásbírói albirót a helybeli kir. törvényszékhez bíróvá kinevezte.

Kinevezések. A belügyminiszter az etédi anyakönyvi kerületbe anyakönyvezetővé Török Lajos helyettes kir. jegyzőt kinevezte. — *Hollaki* főispán Péterfi Miklós igazolványos altisztet a keresztúri járásba utmesternek kinevezte.

Az iparfejlesztő bizottság ülése. Az Udvarhely-megyei Iparfejlesztő bizottság március 23-án *Hollaki* főispán elnöke mellett ülésezett. *Ádám Albert* m. t. b. főjegyző, biz. előadó jelentése nyomán *Fülep Dezső* helybeli műanyagiparosnak 160 korona kölcsönsegélyt adtak. Az aradi Székely Otthonnak a karácsonyi bazar eredménye tárgyában tett ismertetését tudomásul vették. Megkeresi a bizottság a kereskedelemügyi minisztert, hogy a székely háziipari cikkek szállítását 2000 kgrmnál kevesebb mennyiségben és 500 kilométernél nagyobb távolságban is a B osztály díjtétele alapján engedélyezze. Elhatározták, hogy szalma és nádból készített pinczetokokból, minden fajta kosarokból, fatálak- és faedényekből, üveg-szállításra használandó szalma tokokból egy küldeményre elegendő háziipari tárgyakat vásároltatnak össze, s azokat kísérletképpen, eladás céljából az alföldi városok székely egyleteinek megküldik.

Dr. Szabó Károly székelykeresztúri orvost Kis-Küküllő megyében, Erzsébetváros székelylyel kör-orvosnak választották meg. Dr. Szabó, — akiben Székelykeresztúr egyik rokonszenves tagját és kiváló orvosát veszíti, — új állomáshelyét folyó hó 1-ével foglalja el.

Kamarai közgyűlés. A marosvásárhelyi keresk. és iparkamara március 27-ikén teljes ülést tartott. Több lényeges tárgy elintézése közben behatóan foglalkoztak az Udvarhely-megyei iparfejlesztő bizottságnak *Solymossy* Endre tanár által a háziipari raktár-szövetkezet létesítése tárgyában tett átiratával.

Adományok a Múzeum részére. A következő sorok közlésére kértek föl: Az udvarhely-megyei múzeum-egyesület nevében köszönetet mondok e helyen *Nosz Gusztávné* urnőnek, ki az alapítandó vármegyei múzeum pénz- és éremgyűjteményének gyarapítására egy darab ezüst pénz és két darab rézpénzt ajándékozott, továbbá *Janicsek* József ipari szakiskolai művezető urnak, ki ugyanezen célra 15 drb. ezüstpénzt, 24 drb. rézpénzt, 6 drb. érmet s egy emlékkeresztet adományozott. *Csehély* Adolf, muzeumi igazgató.

Iparosok fillérestétele. A Polg. önk. és segélyző-egylet által március 23-án rendezett fillérestétele gazdag műsoránál fogva egyike volt a legsikerültebbeknek. A változatos műsorból kiemeljük *Dózsa Sarolta* szavallatát, ki *Nilas Samu* „Bűnös éjszakája” című drámai költeményét szavalta nagy hatással, a nagy közönség általános figyelme között. A szindarabokról is csak elismeréssel nyilatkozhatunk, s itt elsősorban is *Fischer* Ferencz rendezőt dicsérjük meg, kinek érdeme, hogy a darabok oly összevágó előadásba lettek szinrehozva. Az egyes szereplők közül kiemeljük *Mészáros Rózát*, ki teljesen érvényre juttatta szerepét, ugyszintén *Szemerjay* Károlyt is, ki már elismert dilettáns; *Ráduly* Irma, *Weigel* Gyula, *Sándor* Ferencz, *Wallinger* István, *Biró* Árpád, szintén jól megállották helyüket. A holnapi fillérestélet *Ráduly* Irma, *Bartók* Anna, *Szöcs* Oszkár, és ifj. *Izsák* Lajos rendezik. Az estélyen szavalnak *Pék* Róza, *Weisz* Juliska, *Csergő* István, felolvass *Weigel* Gyula.

Kinevezés. *Hollaki* főispán *Komocsa* Mihály Temesvár városi levéltári gyakornokot Udvarhelyvármegye allevéltárnokává kinevezte.

Az oklándi telephon előfizetők sorrendében változás történt, amennyiben az ottani jbiróságot, melynek telephonját eddig a helybeli ügyvédek tartották fenn, kikapcsolták. Miután azonban egy központ fenntartásához multhatatlanul három előfizető szükségeltetik, *Damokos* alispánnak sikerült keresztülvinni, hogy Zsombor község, Oklánd központtal, az előfizetők sorába belépjen. Itt említjük meg, hogy a tavasz folyamán a telephont Parajdra kiépítik, s az oly régi általános óhaj, hogy telephonunk az interurbális hálózatba felvéssék, szintén kielégítést fog nyerni.

A sorozást elhalasztják. Az ujonczok megajánlásáról szóló törvényt az országgyűlés még nem szavazta meg, s így a fősorozás a rendes időben természetesen nem lesz megtartható. E végből a hadügyminiszter a következő körrendeletet intézte Udvarhely-megye és valamennyi törvényhatóság közönségéhez: Minthogy a folyó 1903. évben kiállítandó ujonczok megajánlásáról szóló törvényjavaslat az országgyűlés által a kellő időben és minaddig meg nem szavaztatott s így most már nincs kilátás arra, hogy az ideai fősorozás a hozzám már fölterjesztett ujonczozási utazási és működési tervek alapján a folyó évi márczius 1-ével megkezdhető, a véderőről szóló 1889. évi VI. törvényczikk 37. §-ában megjelölt rendszerinti időszakban végrehajtható legyen, az 1903. évi ujonczozási munkálatok foganatosítása tárgyában március 12-ről 70.000 VIII. a. szám alatt kiadott körrendelet kapcsában és a miniszter-tanács határozata alapján ezzel elrendelem, hogy az ideai fősorozás egyelőre a további rendeletig elhalasztassék, amiről a sorozójárási tisztviselők azonnali közhírré tétele végett haladéktalanul értesítendők. Miután azonban a folyó évben kiállítandó ujonczok megajánlásáról szóló törvényjavaslat a törvényhozás által remélhetőleg akként és oly időpontban fog elfogadtatni és törvényerőre emeltetni, hogy annak alapján az elhalasztott ez ideai fősorozás a folyó évi április 1-től május 31-ig terjedő időszak alatt végrehajtható lesz, ennél fogva, s az előbb említett 70.000 VIII. a. 1902. szám alatt kelt rendeletem kapcsám felhívom a törvényhatóságokat, hogy a f. évi ujonczozási utazási és működési tervezeteket a fentebb említett 70.000 számú körrendelettel megküldött minta szerint az illetékes cs. és kir. hadkiegészítési kerület és honvédkerületi és kiegészítő parancsnokságokkal egyetértőleg újból és oly módon állapítsa meg, hogy az ideai fősorozás a folyó évi április 1-től május 31-ig terjedő időtartam alatt legyen foganatosítható, illetve végrehajtható.

A városi birtokosság évi rendes közgyűlése március 2-án délután 2 órakor tartja meg a városi tanácsház nagytermében *Hlatky* Miklós elnöke mellett. A tárgysorozat lényegesebb pontját a jegyző jelentése, a munkás betegsegélyző pénztár ismertetése és a legeltetési szabályzat módosítása képezi.

Mintagyűjtemény a Székelyföld ásványaiából és kőzeteiből. Dr. *Hankó* Vilmos tanár a székely kormánybiztos megbízásából a központi iroda számára a Székelyföld iparilag felhasználható kőzeteiből és ásványaiából mintagyűjteményt készít. A gyűjtemény összeállításában *Hoffmann* Géza bányagazgató (Köpecz), *Benedek* Kálmán sóbányagazgató (Parajd), *Molnár* Károly főrealisk. tanár (Székelyudvarhely), *Köllő* János fürdőigazgató (Borszék), *Hankó* Antal gyógyszerész (Csik-Karczfalva) voltak lekötelező készséggel és buzgósággal segítségére. Ez időszert mintegy 50 darabból álló gyűjteményben, — melyből 15 darabot csiszoltatott *Hankó* — kitarul a szemlélő előtt a Székelyföld ásványokban való gazdagsága. Különösen kitűnnek: a *sászhegyi* fehér márvány, a

vaslábi fehér és szürke márvány, a *vargyasi* színes és vörös márvány, a *ditrói* melnyél csiszolásra szebb kő nincsen a világon, a változatos színekben pompázó *korondi* aragonit, a *vargyasi és almási* szerpentin, a *zetelaki* trachit, a faragásra kitűnő *szentdomokosi* mészkő, a rézben dúz balámbányái rézércz, a kőso-fajták, a borszéki kvarcz és mésztuff, a vasérczek, barnaszének, lignitek, agyagok egész sora stb. Egy előkelő budapesti kőfaragó a *vargyasi márványt* kipróbálván, azt mindennek felett kiváló kvalitásúnak találta. *Hankó* tanár a kormánybiztosnak mindenre kiterjedő gondoskodásából, a központi Marosvásárhelyi iroda számára összeállítja a székely fürdőkre vonatkozó balneológiai objektumokat is. Ez a gyűjtemény kimerítő tájékoztató lesz a székelyföldi fürdők és ásványvizek dolgában.

Hazafias ünnepély. A róm. katolikus főgymnasium „*Barothi-Szabó* Dávid” önképzőköre folyó hó 15-én a márcziusi napok emlékére az intézet dísztermében d. e. 11 órakor nyilvános ünnepélyt rendez. A részletes műsort jövő számunkban hozzuk.

Az iparosok ingyenes előadásán a múlt vasárnap *Spaller* József szakiskolai tanár tartott a termelő iparosok és a vevő közönség egymás iránti kölcsönös kötelességéről előadást. Meleg közvetlenséggel az életből merített példákkal illusztrálva tárta elő mindazon kötelességeket, melyek az iparosokat a vevő közönséggel szemben elkötelezik: ilyenek az adott szó feltétlen beváltása, tapintatosság, előzékenység, finom bánásmód a közönséggel szemben, szelplőtelen becsületesség, gondosság, takarékoság, jó munka és szolid árszabás. Mindezen feltételeket a legjellemzőbb hasonlatokkal, megtörtént vagy megtörténhető eseményekkel megvilágítva tárta elő, mintegy 180 hallgató iparos előtt, mely után szól a vevőközönségnek, illetve a társadalomnak az iparosok pártolását, illetve az ipari élet fellendítése körül kövendő eljárásáról, teendőjéről. A magyar ipari termékeknek, sokszor silányságuk mellett is, feltétlen megbecsülése, az ipari sikereknek elismerése, méltánylása, a külföldi ipartermékeknek minél kevesebb esetben való használata és azok iránti meleg előszeretetről való lemondás, a *pontos fizetés*, az iparosok művelése, szellemi nívójuk emelése, a társadalomnak mind elsőrendű kötelességeiképpen állítja fel a iparosokkal szemben. A *Spaller* érdekes és tanulságos előadása után *Wallinger* István szavalta *Losonczy* Lászlónak „*Árpád* imája a honalkotás után” című igen szép versét hatást keltően. Az előadás értékét, a dalárda szép énekszámai ez alkalommal is, mindenestre emelték. Megemlítjük még azon nevezetes utitást is, hogy az előadás kezdetén és végén ezután a magyar nemzet közös imáit, Hymnust és Szózatot fogják a tanulásra egybegyűlők énekelni. A mai délután *Fejes* Áron ref. koll. tanár fog *Széchenyi* Istvánról előadást tartani.

A piszkos udvar. A következő sorokat vettük: T. Szerk. ur! A város köztisztasági szabályrendeletének 4. §-a elírja, hogy a bérlő, vagy háztulajdonos büntetés terhe mellett köteles udvarát tisztán tartani stb. Hát ez eddig természetes és igen helyes intézkedés, azonban fölötté különösnek találom, hogy e §-t éppen maga a város respektálja a legkevésbé, amiről a tanácsbáz udvara élénk tanubizonyosságot tesz. Mindenesetre, kívánatos lenne, hogy a szabályrendeletnek első sorban az a hatóság tegyen eleget, amely azután analog esetenél egyesekre bírságot mér. Vagyok stb. — y.

Nyilvános elszámolás. Az alábbi sorok közlésére kértek föl: A kollegiumi diák bálón felülfizetők névsorában — melyet e lap mult számában közöltünk — nem volt felvéve *Solymossy* János gyógyszerész ur, a ki 5 korona, s *Benedek* Béla városi iktató ur, ki 2 korona felülfizetéssel volt zives a jótékony célhoz járulni. Midőn ezt utólag közzé tesszük egyzersmind kérjük fogadják a nemes szívű felülfizetők a kollegium és a rendező bizottság hálás köszönetét. Ezzel a tiszta jövedelem 216 koronára emelkedett. Itt említjük meg, hogy a jelen voltak névsorába *Sándor* Mózesné öngyűsége neve tévedésből került be. A rendező bizottság.

Az udvarhely-megyei Gazdasági Egyesület tegnap és ma a földm. Miniszterium, az O. M. G. E. és E. G. E. támogatásával Székelykeresztúrt országos jellegű tenyészállat kiállítását és vásárt rendez. A kiállítást megtekintették *Hollaki* főispán, *Sándor* János miniszteri megbízott és a miniszter képviselője *Szikszay*. E kiállításon az ország összes tenyésztoi versenyeznek, magyar-erdélyi fajta, saját nevelésű, 2 évet betöltött bikákkal és 1-3 éves üszőkkel. A bizottság a díjakat a következőleg állapította meg: I. Bikák részére: A) Nagytenyésztőknek: 1. Az O. M. G. E. tiszteletdíja 260 kor. 2-ik 150 k, 3-ik 150 k, 4-ik 100 k, 5-ik 100 k, 6-ik 50 k, 7-ik 50 k. B) Kistenyésztőknek 100 kor., 100 k, 80 k, 60 k, 50 k, 50 k, 40 k, 30 k, 30 k, 20 kor, 20 k, 20 k, C) Községeknek 30 k, 25 k, 20 k, 15 k, 10 kor. II. Tenyészüszők részére: a) 3 évesek 60 k, 40 k, 30 k, 20 kor. b) 2 évesek 60 k, 40 k, 30 k, 20 kor. c) 1 évesek 40 k, 30 k, 15 k, 15 korona,

Gyümölcskertész. A következő sorok közlésére kértünk föl: Gyümölcskertek tulajdonosainak ajánlom Nán Miklós szakképzett kertmunkást, ki jelenleg nálam foglalkozik a gyülcsfák metszésével és tisztításával. Kinek csak egy pár szép gyümölcsfája van, annak is érdemes, hogy azt megtisztítsa most, mivel szakképzett gyümölcskertész munkás megynben nincs. *Solymossy Endre.*

Mindenki tudja, hogy a Mauthner-féle impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a leg szebb virág. — Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

Levelek.

Nem azokról a levelekről óhajunk egyet-mást elmondani, amelyeknek zöld lapján a természet közli üzeneteit az emberiséggel.

Olyan levelekről kívánunk írni, amelyeket emberi kéz vetett papírra, aztán összehajtogatva tette borítékba, ráírta a címet és bélyeggel vagy anélkül, postán, írás, vagy hordárkézzel továbbította oda, ohová a levél szánva volt.

Milyen kedvesen hangzanak a régi jó Mikes Kelemen levelei, ki a kedves rokon etyepetyéjének, (étvágyának) hogy-létét tudakozva, kiterjeszti kíváncsiságát annak általános egészségi állapotára, megtévé kérdését a római „quomodó vales? Ego valeo!” mintájára s e naivitások ellenére is tele van kedve közvetlenséggel és maradó tartalommal. Valóban be kell vállanunk, hogy a régi levelek igazán a levélírás, nem is beszélve az episztola világ-nagyságu szerzőiről, kik közül Pál apostól, Ciceró és Kossuth Lajos teremtették meg a remek remekjeit ilyen műveikben.

A mai „Nagyságos Asszonyom” kezdetű levelek majmolások és többnyire azok kezességét, (néha szennyes kezét) mutatják, akik életükben nem beszélnek ilyen „Nagyságos Asszonyom”-mal.

Tagadhatatlan, hogy a levélírás művészete hanyatlóban van, mint e korban oly sok egyéb művészet!

Riztosra vehette az olvasó, hogy a leveleket sorra vevén, először is a szerelmes levelek kategóriájával foglalkozunk. Csak-hogy manapság a szerelmes levelek többnyire a „Szerelmi levelező”-ből írónak.

Boldog Isten! Hová jutunk, mikor már a szerelem sem tud beszélni! Ifju, ha nincs szóbőség, ird egyszerűen a levélbe, hogy: „szeretlek!” Ez az egy szó magában is fölér száz szerelmes-levéllel és száz rossz szerelmes verssel!

De szerelmet vallani könyvekből, ez a XX. század egyik legutóbbi jelensége, az érzelmei valóságos csödéje...

Az ötpeccés levél mindenkor kedves az embernek, ezonban tagadhatatlan, hogy éppen diákveinek képezi legfelelhetetlenebb, legbecesebb emlékét.

Oh, az az öt peccés pecsételi meg tanulókorunk boldogságát! Annál tökéletesebben a küldemény, ha a pénz utalványval érkezik, amelynek rózsaszínje tökéletesen beillik a küldeményt kézhez vevő kedélyállapotába.

A magunk részéről is a pénzeslevélhordót tartjuk a humanizmus legkiválóbb képviselőjének és csak azt csodáljuk, hogy némelyük még nem lépett föl képviselőnek. Leghívebb korteseik lennének az ifjak és a poéták.

Nem utolsó vívmányát képezik a századoknak a pénzeslevelek egyenes ellentétei, a pumpoló-levelek.

Tudjuk, hogy a pumpolás mint szó, nem léteznék a német „Pumpe” nélkül, bár valószínű, hogy a pumpolás mint cselekedet más cím alatt ugyan, de pumpolás nélkül is léteznék.

Az idősebb Dumas volt a pumpolók királya. Egy ízben 500 frankot kért kölcsön egyik Rothschildtól. Ez elolvasta a a szellemtől szikrázó levelet és nem adott Dumasnak egy sou-t sem.

Mikor Dumas meghalt és Rothschild hallotta, hogy a nagy író kéziratai drága pénzen kelnek el, ő maga is kikereste a levelet írásai közül s eladta valami amatőrnek — ezer frankért.

Ki volt a nagyobb pumpoló: Rothschild-e, aki nem adott, vagy Dumas, a szellem Rothschildje, aki kért?!

Ha már a levelekkel foglalkozunk mulhatlanul fel kell említenünk az anonyim leveleket, amelyek különösen e városban vannak nagy mértékben elterjedve, élénk bizonyosságot téve arról, hogy nagy a száma azoknak a sötét lelkű, rosmájú presszímistáknak, akik gyönyörűséget lelnek abban, ha másoknak bár pillanatnyi kellemetlenséget is okozhatnak.

Sajnos, hogy ma napság már alig történhetik — arint egyszer e helyen már meg is irtuk, — e városban valami olyan nagyobb esemény, akár hymen, akár elnökválasztás akár egyéb más legyen is az, amelyből kifolyólag az ünnepeit személyek egyike-másika meg ne kapná a névtelenség homályában-bujkáló, erkölcsi kimerülésben haldokló levelét. Mi már régóta kivetettük a hálónkat e személy, vagy személyek ellen, s hogy a lépremenés eddig nem sikerült, az nem a mi éhhetetlenségünkön, hanem az ő, vagy ők túltraffinált élelmességükön mulik.

Sok, sok fajtája van még a levélnek. Van gyászlevél, amelynek fekete szegélye helyett sokszor inkább illenek a nevető örökösök jökédvények megfelelő rózsaszín... A magyar tudományos Akadémianak valószínűleg azért vannak levelező-tagjai, hogy a rendes tagok el ne feledjék, hogy rájuk a gyümölcsözés foladata várakozik...

Szám 3836 — 1902.

tkvi.

Árverési hirdetés kivonat.

A székelykereszturi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a székelykereszturi köri ösegei népbank végrehajthatónak Györfi András és Varga Mózes végrehajthatást szennvedő elleni 180 korona tőkekövetelés és járuléki iráti végrehajthatási ügyében a székelyudvarhelyi kir. törvényszék (a székelykereszturi kir. járásbírósa) területén lévő székelykereszturi 440 sz. tjkvben foglalt 942/3 és 943 hrsz. egész ingatlanra 392 kor. 4732/2 és 4733 hrsz. egész ingatlanra 16 kor. 4816 és 4817 hrsz. egész ingatlanra 23 kor., a 14 sz. tjkvben foglalt 21 hrsz. egész ingatlanra 210 kor., a 444 sz. tjkvben foglalt 1559/2 hrsz. ingatlanra 24 kor., 1592/2 és 1593/5 hrsz. ingatlanra 26 kor., 1593/3 hrsz. ingatlanra 18 kor., 1711 hrsz. ingatlanra 1 kor., 1826. 1827/1 és 1831/1 hrsz. ingatlanra 6 kor., 2196 hrsz. ingatlanra 6 kor., 3007 hrsz. ingatlanra 49 kor., 3396 és 3397 hrsz. ingatlanra 18 kor., 3628/2 hrsz. ingatlanra 63 kor., 4089 hrsz. egész ingatlanra 9 kor., 4091 hrsz. ingatlanra 11 kor., 4525/1 hrsz. ingatlanra 26 kor., 4613 hrsz. ingatlanra 9 kor., 4685 hrsz. ingatlanra 11 kor., 8846 és 4867 hrsz. ingatlanra 4 kor., 5110/2 és 5111/2 krsz. ingatlanra 20 kor., 5663/2 hrsz. ingatlanra 22 kor., 5757 hrsz. ingatlanra 5 kor., 5787 hrsz. ingatlanra 5 kor., 5811 hrsz. ingatlanra 8 kor., 5863 hrsz. ingatlanra 9 kor., 5974 hrsz. ingatlanra 8 kor., 6188 hrsz. ingatlanra 34 kor., 6457 hrsz. ingatlanra 9 kor., 6980 hrsz. ingatlanra 42 kor., 7481/1 hrsz. ingatlanra 15 kor., 3755/2b hrsz. ingatlanra 12 kor., 897 és 898 hrsz. ingatlanra 380 kor., 2739 hrsz. ingatlanra 375 kor., 956 és 956 hrsz. ingatlanra 49 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1903. évi márcz. hó 12-ik napján délelőtt 9 órakor alulirt tkvi hatóság hivatali helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt i. m. rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirokban kiküldött kezéhez letenni, vagy a 170. § értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbírósa, mint tkvi hatóság.
Székelykereszturt, 1902. november hó 26.

Veress,
kir. albiró

Egyes szám ára 30 fillér.

Minden füzet egyenként kapható

1. *Az ördög mátkája.* Népszimű. Géczy István.
- 2-3. *A hivatalos feleség.* Vigjáték. Savage-Márkus J.
- 4-5. *A császár ezredese.* Szimű. Ohnet-Fái J. B.
- 6-7. *Az államtitkár ur.* Vigjáték. Bisson-Ambrus Z.
- 8-9. *A talizmán.* Drámai rege. Fulda-Makai E.
10. *Szöke Katalin.* Dráma. Voss-Makai Emil.
11. *Bánk-Bán.* Katona József.
12. *Kisértetek.* Szimű. Ibsen-Rudnyánszky Gy.
- 13-14. *A kikapós patikárus.* Bohózat. Gandillot-Heltai
15. *John Gabriel Borkmann.* Szimű. Ibsen-Jászai M.
- 16-17. *A Benoiton család.* Vigjáték. Sardou-Váradai A.
18. *Ifjuság.* Dráma. Halbe-Szomaházy.
19. *A becsületes.* Dráma. Rovetta-Hegedüs Gy.
- 20-21. *Medea.* Szomorujáték. Grillparzer-Ambrus Z.
- 22-23. *A persely.* Bohózat. Labiche-Delacour-Góth S.
- 24-25. *Frou-Frou.* Szimű. Mailhac-Halévy-Fái J.
26. *A vasgyáros.* Szimű. Ohnet-Fái J. Béla.
- 27-28. *Fedora.* Dráma. Sardou-Paulay Ede.
- 29-30. *Leocoeur Adrienne.* Dráma. Scribe-Legouvé-Csepreghy.
31. *Niobe.* Bohózat. Paulton-Szomaházi I.
- 32-33. *Az agglények.* Vigjáték. Sardou-Ambrus Z.
- 34-35. *Az egér.* Vigjáték. Pailleron-Fái J. Béla.
- 36-37. *Roberto de Pedrosa.* Dráma. Echegaray-Szalai.
38. *Felhőszakadás.* Népszimű. Gerő Károly.
- 39-40. *Rejtett arcs.* Vigjáték. Blumenthal-Adorján S.
41. *Turaser Bertalan.* Dráma. Langmann-Ágai B.
42. *A harang.* Szimű. Kazaliczky Antal.
43. *A hipnotizált anyós.* Bohózat. Bisson-Kövesy.
44. *A pártütök.* Vigjáték. Kisfaludy Károly.
45. *Gringoire.* Szimű. Banville-Csepreghy.
46. *Az idegesek.* Bohózat. Michel-Lubiche-Ilosvai.
47. *Az aranyasszony.* Vigjáték. Schönthan és Koppe-Ellfeld.
48. *Toska.* Dráma. Sardou-Makó Lajos.
- 49-50. *Szent-e vagy örült?* Dráma. Echegaray-Szalai
51. *Az utcai énekesleány.* Lirai ötlet. Echegaray-Szalai.
52. *Mozgó fényképek.* Bohózat. Blumenthal és Kadelburg-Heltai.
- 53-54. *A vadkacsa.* Szimű. Ibsen-Gerő Attila.
- 55-56. *A nők barátja.* Vigjáték. Ifj. Dumas Sándor-Kürthy E.
57. *Adorján báró.* Prém József.
58. *Kean.* Vigjáték. Id. Dumas Sándor-Hevesi S.

szőlőoltványok

szokványminőségben és európai nemes gyökere és sáma vesszők mélyen leszállított árákon. Oltványok ezre 90-100 frt. Minden a legkiválóbb bor- és csemegefajából, fajtisztán, teljes jótállással. Ha a szállítást a megrendelőnek meg nem felel, úgy az oda- és visszaszállítási költséget, valamint a megrendelő által kifizetett összeget hiány nélkül azonnal visszafizetem. Így mindenki ebbeli szükségletét az én költségemen házához szállíttva tekintheti meg

Élőkerítés.

Gleditschia csemeték és magvak. Óriás tövis, igen gyorsan fejlődő sövényfajta. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át, úgy, hogy a bekerített részek teljesen kicserélhetők. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott útítési és kezelési utasítás mellékeltek. Övebb tájékoztató végett szíves fénynyomatu díszes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kívül egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt címére egy levelezőlapon tudatja, mely nincsen az a ház, vagy család, s hol annak tartalmát hasznosra ne fordítanak, városban, falun, pusztán, gazdaság vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is igen érdekesnek áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

Diócsemeték.

Kétéves, óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése majd minden gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Czím: „Érmelléki első szőlőoltvány-telep” Nagy-Kágya, 1-20 u. p. Székelyhid.

Kiadó. Emeletes lakas, azonnal vagy Szent-györgynapra. All 2 szoba, konyha és hozzávalókból. Ha a konyha földszint lehet: úgy 3 szoba és konyhából is állhat. — Főpíactéren. **RAKTÁRNAK:** egy földszinti szoba. Hármas pincze helyiség, nagy, száraz, világos, szellős pinczék, kereskedőknek, gabonarakárnak alkalmasok. Ön-álló lakás külön udvarral, kerttel — esetleg konyhakertésznek is alkalmas — egy és egy negyed holdnyi kerttel, mesterséges öntözésre könnyen berendezhető fekvéssel, kuttal, az udvaron kitünő vízzel — 3 szoba, konyha, kamara, egy igen nagy műhelynek alkalmas, száraz és egy kisebb pinczével, pítvarral, alatta földi kamara, sütőház, istálló, szekérszinek, sertésöl, tyuköl, stbbivel felszerelve, azonnal 3-6 évre haszonbérbe adó.

Értekezhetni:

KONCZ ÁRMIN, gyógyszerészszel

Székelyudvarhelyt,

a gyógytár melletti irodájában bármikor.

Fővárosi színházak műsora

Kiadja:

LAMPÉL R. Wodianer F. és Fia
es. és kir. udv. könyvkereskedés.

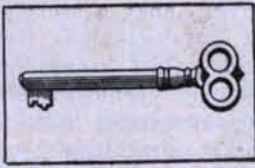
- 59-60. *A haramiak.* Szomorujáték. Schiller-Hevesi.
61. *A végrehajtó.* Bohózat. Sylvane és Artus-Béldi Isidor.
- 62-63. *A vándormadár.* Szimű. Prém József.
- 64-65. *A becsület.* Szimű. Sudermann-Fái J. Béla
66. *Henschel fuvaros.* Dráma. Gerhart Hauptmann-Molnár F.
- 67-68. *Othello.* Schakespeare-Endrei Zalán.
69. *Dodó főhadnagy.* Vigjáték. Pekár Gyula.
- 70-71. *Farsang utólya.* Dráma. Hartleben-Beóthy.
72. *A Robinsonok.* Vigjáték. Makai Emil.
73. *A Sárdi ház.* Népszimű. Géczy István.
- 74-75. *Hamlet.* Schakespeare-Zigány Árpád.
- 76-77. *Lear király.* Schakespeare-Zigány A.
78. *Homók-zátonyok.* Vigjáték. Molnár Gyula.
79. *Dr. Szeleburdy.* Énekes bohózat. Guthy Hegedüs.
- 80-81. *Georgette.* Szimű. Sardou-Fái J. Béla.
82. *Francillon.* Szimű. Dumas S.-Paulai E.
- 83-84. *A velencei kalmár.* Schakespeare-Zigány.
- 85-86. *A makranczos hölgy.* Schakespeare-Zigány.
- 87-88. *A szókimondó asszonyság.* Szimű. Sardou-Fáy és Makó.
- 89-90. *A hálókocsik ellenőre.* Vigjáték. Bisson-Zempléni.
91. *A végrehajtó.* Vigjáték. Ábrányi Emil.
- 92-93. *Tudós professzor Hatvani.* Vigjáték. Makai.
- 94-95. *Coriolanus.* Schakespeare—Petőfi.
96. *A tartalékos férj.* Bohózat. Guthi-Rákosi.
- 97-98. *A szombatosok.* Szimű. Somló Sándor.
99. *Moritur.* Sudermann, I. Teja. Makai, Friczike. Fái J. Béla. III. *A férfi.* Makai.
- 100-101. *Othón.* Sudermann. Dráma. Márkus M.
102. *A becsületbiró.* Zivuska.
- 103-104. *A sasok.* Vigjáték. Guthi-Rákosi.
105. *Belasco.* Pillangó kisasszony. Faludi.
106. *Katalin.* Ered. operette. Dr. Béldi-Fejér.
- 107-108. *A nevezetes kastély.* Vigjáték. A. Bisson és J. Berr de Turique-Heltai Jenő.
- 109-110. *Karácsony.* Drámai látványosság. Dickens.
- 111-112. *A páholy.* Laufs és Kraatz-Kabos Ede.
- 113-114. *A képviselő ur.* Bohózat. Guthi-Rákosi.
- 115-116. *Kurucz Feja David.* Történeti szimű. Fényes Samu.
- 117-118. *A mételey.* Szimű. Brioux-Molnár Márton.
- 119-120. *Balassa Bálint.* Tört. szimű. Martos F.

SCHICHT-SZAPPAN

„Szarvas“

vagy

„Kulcs“

jegygyel.

A legjobb, legkiadósabb, s így a legolcsóbb szappan, minden ártalmas keveréktől ment.

MINDENÜTT KAPHATÓ.

A vételnél tessék vigyázni, hogy minden darabon a Schicht-név s a fent látható két védjegy rajta legyen.

Kiadó lakás.

Az Incze-féle háznak földssintje (Szabó Gyula könyvkötő lakása) egészen kiadó: Értekezhetni ösv. Németh Mártonnéval Bükssád, Háromszék megye.

30 kötet „Döntvénytár“

„Országgyűlési törvények“
1865—1900-ig.

és más jogi könyvek is eladók. Hol? megmondja a kiadóhivatal.

Jngyen és bérmentve

kap mindenki egy kezelési könyvecskét, melyből bárki képes legfinomabb

liköröket és rumot

hideg uton, minden készülék nélkül még a legkisebb mennyiségben is, országsszerte ismert áró mámmal előállítani.

WATTERICH A.
BUDAPEST, VII., Dohány-u. 5. sz.

Táncitanítási tanfolyam!

Simkovits József okleveles táncitanító

1903. évi február 22-én

nyitotta meg

TÁNCZISKOLÁJÁT

Budapest-szálló nagytermében.

Az érdeklődők szives pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel.

Lakása: Kossuth-utca 21. szám.

Eladó ház.

A Kossuth-utczában levő, Schubert János tulajdonát képező, 23. uj számú emeletes kőház eladó. Értekezhetni a tulajdonossal.

Ugron Lázárné házában

a Bethlen-utczában egy lakás: négy szoba, konyha és kamarával

Kiadó.

Jstálló és raktár is van ott kiadó.

Olcsó Jelfalogra Pénzt

a Segesvári Ipartakarek és Előlegezési egylettől közvetít Siegmund József börkereskedő Székelyudvarhely

A Richter-féle Liniment. Caps. comp.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszor, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvénynél, csúznál és meghűléseknél. Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban „Horgony“ védjegyvel és a „Richter“ orvosi jegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Lichter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók. Rudoistadt.

Raktár:

Nagysolymosi Koncz Armin gyógyszerárban Székelyudvarhelyt.

A Kőbányai Első Magyar Részvény Sörfőzde Főraktára.

Van szerencsénk a nagyérdemű t. közönség tudomására hozni, hogy a jóhírnévben

1854. óta fennálló Kőbányai Első Magyar Részvény Sörfőzdetől a

FŐRAKTÁRT

felállítottuk s erre a célra egy megfelelő nagy jégvermet építettünk.

tán töltött palaczkokban, előnyös árak és pontos kiszolgálás mellett.

Ajánljuk a legjobb minőségű kőbányai söroket, u. m. Márcziusi, Udvari ala Pilseni és kétszeres Márcziusi 1/2 és 1/4 hektoliteres hordókban, ugyszintén naponkint frissen és tiszt-

Üzletünkben kapható: naponta friss töltesű, jégbe hűtött 1 palaczk Márcziusi sör 36 fillér, 1 palaczk finom maláta sör 40 fillér. 10 palaczkon felül a hához hordva.

A palaczkokat darabonként 20 fillér letét mellett kölcsön adjuk.

A n. é. közönség szives megrendeléseit várva, maradtunk kiváló tisztelettel

RÖSLER és GÁBOR az Első Magyar Részvény Sörfőzde főraktára.

M. kir. államvasútak.

Téli menetrend.

Érvényes 1902. október 1-től

V.-v.	Gy.-v.	Sz.-v.	V.-v.	V.-v.	Gy.-v.	Sz.-v.	V.-v.
705			305	ind. Székely-Udvarhely ér.	133		613
721			321	Bikafalva	114		555
733			333	Bögöz	101		542
752			337	N.-Galambfalva	1234		525
810			416	Bethfalva	1214		501
822			431	Székely-keresztur	1206		453
830			448	Ujszékely	1137		429
859			404	érk. Héjjasfalva ind.	1122		414
	245		1025	Brassó		209	800
914	529	1117	534	ind. Héjjasfalva ér.	1114	403	
944	549	1140	502	Segesvár	1100	340	
	650	106		érk. K.-Kapus ind.	947	213	
		412		N.-Szeben	104		
	656	125		ind. K.-Kapus ér.	943	158	
	855	433		érk. Kocsárd ind.	752	1054	
		1080		M.-Vásárhely	1080	115	
	909	443		ind. Kocsárd ér.	750	1042	
	1050	645		Kolozsvár	555	823	
	232	1117		Nagy-Várad	211	342	
	750	620		érk. Budapest ind.	915	830	

Az indulási és érkezési idők középeurópai időre vonatkoznak.

Az éjjeli idő esti 600 órától reggeli 500 perczig, a perczeket jelző számjegyek aláhuzásával vannak kitüntetve.

Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórodákban kitűnő sikerrel használt külszer a

REUMA-SZESZ

biztos és kiváló gyors hatású köszvény, osz, reuma, ischiás stb. ellen. Hatása meglepő, amennyiben gyakran még a legidültőbb köszvény és csúzfájdalmakat is már néhányszori bedörzsölésnél teljesen megszüntette.

Fog- vagy fejfájást 5 perca alatt megszüntet

Egy üveg ára használati utasítással: — 1 kor., erősebb 2 kor. 40 fill. — Kapható csaknem az összes gyógyszerárban. Postán utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

WIDDER GYULA

gyógyszerész

S.-A.-UJHELY.

Főraktárak Budapesten:
Török József gyógyszerárban, Király-u. 12. és az Egger-féle „Nádor-gyógyszertár“-ban Váci körut 17
Sz.-Udvarhelyen: Solymossy János és Székely-Kereszturon: Lengyel Samu gyógyszerárban

Szántalan közzététel és elismerő levél. Számolatos gyógyszeredemények.

Az 1885. évi gairól s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel és arany éremmel kitüntetve.